

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 sierpnia 1992 r.

Nr 64

TREŚĆ:

Poz.:

USTAWY:

- 321 — z dnia 1 sierpnia 1992 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej 1173
322 — z dnia 1 sierpnia 1992 r. o zmianie ustawy — Prawo budżetowe 1176

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- 323 — z dnia 17 sierpnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia i świadczeń przysługujących pracownikom polskich placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych . 1179
324 — z dnia 24 sierpnia 1992 r. w sprawie ustalenia wysokości współczynnika korygującego procentowy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych na wrzesień 1992 r. 1179

ROZPORZĄDZENIA:

- 325 — Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 sierpnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych 1180
326 — Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 sierpnia 1992 r. w sprawie dodatkowego wynagrodzenia radców prawnych 1180
327 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 sierpnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia oraz ustalenia siedzib i terytorialnego zakresu działania prokuratur wojewódzkich i rejonowych . 1181
328 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 sierpnia 1992 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych w sądach wojewódzkich i sądach rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości 1182
329 — Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 6 sierpnia 1992 r. w sprawie wzoru książeczki zdrowia, sposobu jej rozprowadzania i dokonywania w niej wpisów oraz wysokości odpłatności za wydanie nowej książeczki 1183

321

USTAWA

z dnia 1 sierpnia 1992 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej.

Art. 1. W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 87, poz. 506) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Osoby i rodziny utrzymujące się z gospodarstwa rolnego mają prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, jeżeli nie posiadają żadnych innych źródeł utrzymania, a na osobę w rodzinie przypada nie więcej niż 2 ha przeliczeniowe przy jednoczesnym wystąpieniu jednej z okoliczności, o których mowa w art. 3 pkt 2—11. Na użytek ustawy przyjmuje się, że dochód z 2 ha przeliczeniowych odpowiada kwocie najniższej emerytury.

1b. Dochody osób i rodzin utrzymujących się z gospodarstwa rolnego oraz innych pozarolniczych źródeł sumuje się.”,

b) w ust. 2 na początku dodaje się zdanie w brzmieniu:
„Przez dochód rozumie się wszystkie dochody bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania.”,

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Osobom i rodzinom, które nie spełniają jednego z warunków określonych w art. 4 ust. 1 i 1a, w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznana pomoc pieniężna lub w naturze pod warunkiem zwrotu części lub całości wydatków na zasadach określonych w art. 34 i 41.”,

3) w art. 6 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W uzasadnionych przypadkach, a w szczególności korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w sposób niezgodny z przeznaczeniem, kierownik ośrodka pomocy społecznej może przyznać je w formie niepieniężnej.”,

- 4) w art. 10:
- a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:
    - „3a) przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie (art. 24 ust. 2),
    - 3b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie (art. 24 ust. 3).”
  - b) w ust. 2:
    - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (art. 17).”
    - po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (art. 32 ust. 3).”
- 5) art. 11 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 11. Zadania zlecone gminie obejmują:
- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz przysługujących do nich dodatków i świadczeń (art. 27—30),
  - 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych (art. 31),
  - 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej (art. 32 ust. 4),
  - 4) przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego (art. 32 ust. 5),
  - 5) inne zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin,
  - 6) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników realizujących zadania określone w pkt 1—5.”
- 6) w art. 12:
- a) w pkt 5 wyrazy „charytatywnym i fundacji” zastępuje się wyrazami „charytatywnym, fundacji oraz osób fizycznych”,
  - b) po pkt 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zlecenie w drodze umowy podmiotom, o których mowa w pkt 5, zadań z zakresu pomocy społecznej po zasięgnięciu opinii właściwej gminy.”
- 7) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa, jeżeli nie ma ona żadnych własnych środków utrzymania lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty najniższej emerytury.”
- 8) art. 28 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 28. 1. Zasiłek stały ustala się w wysokości:
- 1) 28% przeciętnego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji najniższych emerytur i rent, zgodnie z przepisami w sprawie rewaloryzacji emerytur i rent, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”,
  - 2) różnicy między dochodem na osobę w rodzinie a kwotą odpowiadającą najniższej emeryturze.
2. Osobie otrzymującej zasiłek stały w wysokości określonej w ust. 1 pkt 1, a przebywającej w areszcie lub odbywającej karę pozbawienia wolności, wypłaca się 30% tego zasiłku. Pozostała część zasiłku może być — w razie potrzeby — przeznaczona na pokrycie wydatków na opłaty mieszkaniowe tej osoby.”
- 9) art. 29 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 29. 1. Osobie otrzymującej zasiłek stały, która została zaliczona do I grupy inwalidów lub ukończyła 75 lat życia, oraz kobietom w ciąży począwszy od 18 tygodnia przysługuje dodatek w wysokości 9% przeciętnego wynagrodzenia.
2. Dodatek do pobieranego zasiłku stałego w wysokości 9% przeciętnego wynagrodzenia może być również przyznany osobom ciężko oraz przewlekle chorym.
  3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje osobie przebywającej w domu pomocy społecznej oraz osobie pobierającej zasiłek pielęgnacyjny.”
- 10) w art. 31:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasiłek okresowy z pomocy społecznej może być przyznany osobom i rodzinom, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości odpowiadającej najniższej emeryturze lub dochody oraz posiadane zasoby pieniężne przejściowo nie wystarczają na zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb ze względu na:

    - 1) długotrwałą chorobę,
    - 2) niepełnosprawność,
    - 3) brak możliwości zatrudnienia,
    - 4) brak uprawnień do otrzymania renty rodzinnej po osobie, na której ciążył obowiązek alimentacyjny,
    - 5) inne uzasadnione przyczyny.”
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zasiłek okresowy ustala się w wysokości do 28% przeciętnego wynagrodzenia.”
- 11) w art. 32:
- a) w ust. 2 skreśla się ostatnie zdanie,
  - b) po ust. 2 dodaje się ust. 3—5 w brzmieniu:

„3. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie i rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

    4. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.
    5. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego. Przyznanie lub odmowa pomocy w tej formie nie wymaga wydania decyzji.”

12) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Obowiązek zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, spoczywa na:

- 1) świadczeniobiorcy,
- 2) spadkobiercy — z masy spadkowej,
- 3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi — jedynie wówczas, gdy nie dokonano zwrotu wydatków w myśl pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w ustawie dla świadczeniobiorcy.

2. Obowiązek zwrotu wydatków nie istnieje, gdy dochód na osobę w rodzinie, o której mowa w ust. 1 pkt 3, nie przekracza najniższej emerytury.

3. Wydatki na usługi opiekuńcze, lecznicze, pomoc rzeczową i zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie oraz zasiłki okresowe i celowe podlegają zwrotowi w części lub całości od świadczeniobiorcy, jeżeli dochód na osobę w rodzinie przekracza wysokość najniższej emerytury.

4. Wydatki na pokrycie kosztów pogrzebu podlegają zwrotowi w całości lub w części z masy spadkowej. Jeżeli przysługuje zasiłek pogrzebowy z ubezpieczenia społecznego, wydatki pokrywa się z tego zasiłku.

5. Gmina — w zakresie zadań własnych — ustala, na podstawie wywiadu środowiskowego, sytuację osoby i rodziny oraz ustala, jaka część wydatków, o których mowa w ust. 3 i 4, podlega zwrotowi.”

13) w art. 35:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) miesięczną opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby dorosłej nie posiadającej własnego dochodu ustala się w wysokości odpowiadającej kwocie 200% najniższej emerytury. Miesięczna opłata nie może być wyższa niż 70% dochodu na osobę w rodzinie, wliczając osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub tam kierowaną. Do dokonania opłaty zobowiązani są, proporcjonalnie do posiadanego dochodu na osobę w rodzinie, małżonek przed zstępnymi i wstępnymi. Osoby te nie ponoszą opłat, jeżeli dochód na osobę w rodzinie jest poniżej najniższej emerytury.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) typy domów pomocy społecznej, zasady ich funkcjonowania, tryb kierowania osób ubiegających się o miejsce w domu, zasady ustalania opłat, częściowe lub całkowite zwolnienia z tych opłat oraz sposób i tryb pobierania odpłatności,
- 2) warunki, o których mowa w ust. 2, uzasadniające podwyższenie opłat za pobyt w domu pomocy społecznej.”

14) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Kierownik ośrodka pomocy społecznej, na wniosek pracownika socjalnego, może w dro-

dze umowy ustalić z małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia. Ustalona w umowie wielkość pomocy pieniężnej lub w naturze nie może być mniejsza od kwoty stanowiącej 30% świadczenia. W tym przypadku przepis art. 34 ust. 1 pkt 3 nie ma zastosowania.”

15) w art. 40 w ust. 2 wyraz „gminę” zastępuje się wyrazami „właściwy organ”,

16) w art. 41 wyraz „gmina” zastępuje się wyrazami „właściwy organ”,

17) w art. 43:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Właściwy organ może zmienić na niekorzyść strony wcześniej wydaną decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 6 i 45.”

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4—6 w brzmieniu:

„4. W razie wystąpienia rażącej dysproporcji między wysokością dochodu udokumentowaną przez osobę lub rodzinę ubiegającą się o pomoc a rzeczywistą sytuacją majątkową, kierownik ośrodka pomocy społecznej, na wniosek pracownika socjalnego, może odmówić przyznania świadczenia z pomocy społecznej.

5. Pracownik przeprowadzający wywiad rodzinny (środowiskowy) może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym.

6. Świadczenia z pomocy społecznej przysługują od daty złożenia wniosku przez osobę ubiegającą się o pomoc społeczną, chyba że odrębne przepisy o pomocy społecznej stanowią inaczej lub wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 32 ust. 3 i 4.”

18) w art. 45 wyrazy „właściwą gminę” zastępuje się wyrazami „właściwy organ”,

19) w art. 46:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadania zlecone gminie zgodnie z ustaleniami przekazanymi w tej sprawie przez wojewodę.”

b) w ust. 3 wyraz „Ośrodek” zastępuje się wyrazami „Ośrodek pomocy społecznej”,

20) w art. 51:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Pracownikowi socjalnemu przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych.”

Art. 2. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1982 r. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 80, poz. 350 i Nr 94, poz. 422 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 84) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie poniesienia kosztów pogrzebu przez inną osobę niż wymieniona w ust. 1, dom pomocy społecznej lub gminę, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu, nie więcej jednak niż w wysokości określonej w ust. 1.”

Art. 3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej wyda przepisy, o których mowa w art. 35 ust. 4 pkt 2 ustawy określonej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o pomocy społecznej, z uwzględnieniem zmian wy-

kających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 5. Zadania wymienione w art. 11 pkt 1—3 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 87, poz. 506) pozostają zadaniami zleconymi gminy do dnia 31 grudnia 1992 r.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu art. 1 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

322

USTAWA

z dnia 1 sierpnia 1992 r.

o zmianie ustawy — Prawo budżetowe.

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18, Nr 34, poz. 150, Nr 94, poz. 421, Nr 107, poz. 464 i Nr 110, poz. 475 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 33, poz. 143) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dochodami budżetu państwa, z wyłączeniem dochodów gmin określonych w odrębnej ustawie, są:

- 1) podatki, opłaty oraz odsetki i dywidendy od wniesionego kapitału, stanowiące na mocy innych ustaw dochody budżetu państwa,
- 2) wpływy z ceł,
- 3) wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego,
- 4) dochody państwowych jednostek budżetowych,
- 5) wpłaty od jednostek gospodarki pozabudżetowej i państwowych funduszy celowych,
- 6) dochody ze sprzedaży, najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej,
- 7) opłaty od poręczeń, o których mowa w art. 23,
- 8) odsetki od środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych,
- 9) odsetki od udzielonych pożyczek krajowych i zagranicznych,
- 10) pieniądze darowizny, spadki i zapisy na rzecz Skarbu Państwa,
- 11) inne wpłaty, stanowiące na mocy innych ustaw dochody budżetu państwa.”

b) w ust. 2 pkt 10, 11 i 14 otrzymują brzmienie:

„10) wypłaty wynikające z poręczeń udzielonych na podstawie art. 23,

11) wydatki związane z emisją papierów wartościowych,”

„14) odsetki od otrzymanych kredytów zagranicznych”,

2) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W budżecie tworzy się ogólną rezerwę budżetową na wydatki nieprzewidziane, w wysokości do 1% wydatków budżetu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W budżecie państwa mogą być tworzone rezerwy celowe na:

- 1) wypłaty wynikające z poręczeń udzielonych na podstawie art. 23,
- 2) wypłaty wynikające z wymagalnych roszczeń od Skarbu Państwa,
- 3) niezbędne uzupełnienie subwencji ogólnych dla gmin.”,

c) w ust. 4 wyrazy „art. 6 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 2 pkt 3”,

3) w art. 6:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odrębnych częściach budżetu państwa ujmuje się:

- 1) subwencje ogólne dla gmin,
- 2) rezerwy ogólne,
- 3) rezerwy celowe,
- 4) środki na naukę,
- 5) przychody i rozchody związane z finansowaniem niedoboru i rozdysponowaniem nadwyżki budżetowej.”,